

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

І Н С Т Р У К Ц І Я

№ 14

**з охорони праці
при роботі з гідравлічними пресами**

м. Суми

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказ ректора
від 17 вересня 2020 р.
№ 0748-I

І Н С Т Р У К Ц І Я № 14

З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ РОБОТІ З ГІДРАВЛІЧНИМИ ПРЕСАМИ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дія інструкції поширюється на працівників, які виконують роботи на гідравлічних пресах.

1.2. До роботи на гідравлічних пресах допускаються працівники віком не молодше 18 років, які пройшли вступний та первинний інструктаж з питань охорони праці та пожежної безпеки, а також навчання безпечним методам ведення робіт на такому обладнанні.

1.3. Працівники повинні один раз на 3 місяці проходити повторні інструктажі з питань охорони праці, а при виконанні разових робіт, безпосередньо не пов'язаних із посадовими обов'язками або обов'язками за спеціальністю, – цільовий інструктаж відповідно до характеру виконуваної роботи.

1.4. Перед початком виконання робіт, пов'язаних з експлуатацією електрообладнання, працівник повинен пройти інструктаж для отримання I групи з електробезпеки та один раз на рік проходити перевірку знань відповідних нормативних актів з охорони праці та пожежної безпеки.

1.5. Кожен працівник під час виконання своїх трудових обов'язків повинен:

- виконувати тільки ту роботу, яка передбачена посадовими чи робочими інструкціями або доручена йому керівником;
- дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку;
- знати будову та принцип роботи преса;
- дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території університету;
- знати і виконувати вимоги правил пожежної безпеки, знати місця знаходження первинних засобів пожежогасіння та уміти ними користуватися;
- знати і виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, вимоги санітарно-гігієнічних норм і правил, вміти надавати домедичну допомогу;
- користуватися передбаченими засобами колективного та індивідуального захисту.

1.6. Палити та приймати їжу дозволяється тільки у спеціально відведених для цього місцях.

1.7. Основними шкідливими та небезпечними виробничими факторами, які за певних обставин можуть призвести до травматизму чи професійних захворювань, є такі:

- підвищена напруга електричної мережі;
- частини механічного обладнання, що рухаються чи обертаються, а також частини деталей, що оброблюються.

1.8. Працівник безоплатно забезпечується спецодягом, спецвзуттям та засобами індивідуального захисту (ЗІЗ) відповідно до діючих Типових галузевих норм чи норм, передбачених Колективним договором.

1.9. Працівник має право відмовитися від роботи, якщо умови її виконання створюють загрозу його здоров'ю або життю чи суперечать вимогам нормативних актів з охорони праці.

1.10. За порушення вимог цієї інструкції працівник несе адміністративну, дисциплінарну та карну відповідальність згідно діючого законодавства України.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Працівник перед початком роботи повинен:

– одягнути та привести до ладу передбачений для виконання роботи спецодяг, спецвзуття та ЗІЗ;

– оглянути і привести в належний стан робоче місце, прибрати зайве;

– оглянути інструмент, інвентар, пристосування, перевірити їх справність;

– переконатися в достатній освітленості робочого місця; при необхідності використання переносного світильника переконатися в його справності, при цьому напруга для його живлення не повинна перевищувати 42 В.

2.2. Гідравлічний прес має бути закріплений на підлозі і відповідати таким вимогам:

– корпус преса (станина) не повинен мати тріщин та інших ушкоджень;

– манометр робочого тиску гідравлічного преса має бути справним;

– робоча зона, спрямована у бік проходів або в сторону іншого обладнання, має бути відгороджена захисним екраном;

– пристосування для випресовування повинні підходити за розміром і не мати схильності до руйнування (розтріскування);

– підставки під оброблювану деталь повинні відповідати розмірам деталі і мати можливість фіксації деталі на пресі;

– гідравлічні шланги не повинні мати ушкоджень, вони повинні бути надійно закріплені на штуцерах;

– гідроциліндр не повинен пропускати робочу рідину через ущільнення.

2.3. При виявленні загрози безпечному проведенню роботи, необхідно доповісти про це безпосередньому керівнику і до роботи не приступати. Дозволяється приступати до роботи тільки після усунення виявлених недоліків.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

3.1. Під час роботи працівник повинен:

– бути уважним, не відволікатися на сторонні справи та розмови, не відволікати інших працівників;

– постійно підтримувати чистоту та порядок на робочому місці, тримати в чистоті і справності всі вузли і механізми преса;

– стежити за справністю роботи електрообладнання та електроприладів; у разі раптового припинення подачі електроенергії прес необхідно відключити від електричної мережі;

– стежити за справністю всіх контрольно-вимірювальних приладів; при виявленні несправностей необхідно взяти заходи щодо зупинки преса та повідомити про це безпосереднього керівника;

– стежити за тим, щоб не було витоків робочої рідини в місцях приєднання шлангів;

3.2. При пресуванні деталі стежити, щоб вона була міцно закріплена, а спеціальне пристосування було встановлене без перекосів. Робочі деталі встановлювати стійко на підручних пристосуваннях так, щоб унеможливити їх зміщення під час роботи. Обробляти деталі, що знаходяться в підвішеному стані або які утримуються руками, не допускається.

3.3. Забороняється:

– допускати до управління пресом сторонніх осіб;

– проводити регулювання та ремонт обладнання під час роботи преса;

– працювати на несправному пресі;

- працювати з несправними контрольно-вимірювальними приладами та гідравлічною магістраллю;
- доторкатися до рубильників та іншого електроустаткування без гумових рукавичок;
- залишати прес, який працює, без нагляду.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 4.1. Вимкнути прес. Закрити вентиль (клапан) на масляній магістралі.
- 4.2. Привести робоче місце в належний стан, зібрати та перенести у відведені місця залишки матеріалів, їх відходи, інструменти тощо.
- 4.3. Ретельно протерти і очистити пристосування і інструмент від стружки, тирси,пилу тощо.
- 4.4. Зняти спеціальний одяг, спецвзуття, інші ЗІЗ та помістити їх до місця зберігання.
- 4.5. Вимити руки, обличчя, при необхідності прийняти душ, переодягнутися у чистий одяг.
- 4.6. Доповісти керівнику про виявлені під час роботи недоліки.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

- 5.1. В процесі роботи можуть виникнути наступні аварійні ситуації:
 - загоряння обладнання або матеріалів, виникнення пожежі;
 - пошкодження ізоляції електрообладнання, виникнення напруги дотику та крокової напруги;
 - заклинювання рухомих частин обладнання;
 - розрив частин механізмів, що рухаються або обертаються;
 - виліт матеріалів, що обробляються.
- 5.2. У разі виникнення аварійної ситуації необхідно:
 - обгородити небезпечну зону і не допускати в неї сторонніх осіб; якщо обстановка не загрожує життю і здоров'ю працівників і не повинна призвести до більш тяжких наслідків, необхідно її зберегти такою, якою вона була на момент настання події, для проведення розслідування;
 - повідомити про те, що сталося, керівника робіт;
 - у випадку виникнення пожежі приступити до її ліквідації; якщо погасити пожежу своїми силами неможливо, викликати пожежну команду.
- 5.3. У разі настання нещасного випадку:
 - негайно звільнити потерпілого від дії вражаючого фактору;
 - перенести його в безпечне місце;
 - визначити стан потерпілого, при необхідності надати йому домедичну допомогу, а у тяжких випадках викликати екстрену медичну допомогу.
- 5.4. При ліквідації аварійної ситуації виконувати вказівки керівника робіт.

Склав:

Провідний фахівець відділу охорони праці та пожежної безпеки

К.С. Босенко

Узгоджено:

Начальник відділу охорони праці та пожежної безпеки

К.О. Каріх

В.о. начальника юридичного відділу

Н.Ю. Заїка

Голова комісії профкому з питань охорони праці

М.М. Олада